

Bil je eden redkih osnovnošolskih učiteljev, ki je redno raziskovalno delal. Svoje dosežke je predstavljal na domačih in tujih znanstvenih konferencah. Posebej velja izpostaviti njegovo preučevanje obalnega in podmorskega reliefa. Pri svojih raziskovanjih je odlično povezoval meritve fizičnogeografskih pojavov ter procesov z uporabo geografskih informacijskih sistemov in uporabo zgodovinskih ter kartografskih virov. Kot primer navajamo njegovo proučevanje dinamike umikanja klifov, ki ga je predstavil na zborovanju jugoslovanskih geomorfologov v Krškem leta 1990. Največji njegov raziskovalni uspeh pa je bilo odkritje podmorskih termalnih izvirov pred Izolo. Za to, verjetno zadnje veliko geografsko odkritje na ozemlju Slovenije, je bila potrebna povezava odličnega geografskega in geomorfološkega znanja z dolgotrajnim in sistematičnim terenskim delom, ki zahteva tudi ustrezno športno kondicijo in tehnično znanje. Jože Žumer je imenitno odkritje povezal z ustrezno znanstveno interpretacijo pojavov. Svoja dognanja je razložil na več domačih in tujih znanstvenih konferencah, širši strokovni javnosti pa jih je pokazal z objavo v Geografskem obzorniku. Žal ga je prehitela huda bolezen in raziskovanja ni mogel dokončati.

Upam, da bodo v prihodnje naši kolegi, ki si zaslužijo stanovsko ali strokovno priznanje, ustrezno nagrado dobili še za časa svojega življenja. Prav gotovo se nekaj naših kolegic in kolegov lahko pohvali z odličnimi rezultati na znanstvenem področju, v javnem življenju in v sferi civilne družbe. Zato vas pozivam, da začnete razmišljati o posameznikih in organizacijah/društvih, ki jih ne smemo spregledati. Naslednji razpis za nagrade ZGDS bo v začetku leta 2007, in sicer za Ilešičevo priznanje in za zlata, srebrna in bronasta priznanja ter pohvale ZGDS. Do takrat vam želim obilico ustvarjalnosti in učinkovitosti.

Mimi Urbanc

60 let Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU

Ljubljana, Prešernova dvorana SAZU, 11. 5. 2006

Rojstni dan inštituta je 7. maj 1946, ko je tedanja Vlada Ljudske republike Slovenije z uredbo ustanovila Zemljepisni muzej, najstarejšo inštitutsko enoto. Istega leta je Akademija znanosti in umetnosti namenila prva sredstva za njegovo delovanje, in sicer za merjenje Triglavskega ledenika, kar inštitut še vedno opravlja

IGOR LAIPA/NE

IGOR LAIPA/NE

Svečanost je popestrila glasbena skupina Perunovo listje (levo), posladkala pa torta velikanka (desno).

vsako leto, tako da je raziskovanje ledenika verjetno sploh najstarejši stalni slovenski raziskovalni projekt. Leta 1947 je imel inštitut že svojo postavko v proračunu Ljudske republike Slovenije, leta 1948 pa je skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti potrdila Statut Geografskega inštituta, ki ga je pripravil pobudnik ustanovitve inštituta akademik dr. Anton Melik, po katerem inštitut nosi ime od leta 1976.

Leta 1950 je inštitut izdal prvo knjigo iz zbirke Dela Inštituta za geografijo. Do leta 1968 je izšlo 11 knjig. Leta 1999 je inštitut začel izdajati njeno naslednico, zbirko Geografija Slovenije, in do vključno leta 2005 natisnil 11 knjig.

Leta 1952 je izšla prva številka znanstvene revije Geografski zbornik/Acta geographica, ki od združitve z revijo Geographica Slovenica leta 2002 izhaja pod imenom Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik. V šestdesetem letu delovanja inštituta sta izšli številki 45-1 in 45-2.

Leta 1952 je inštitut ustanovil Oddelek za tematsko kartografijo, ki je zibelka slovenske institucionalne kartografije. V zadnjih letih je močno okrepljeno sodelovanje z najpomembnejšimi kartografskimi hišami na svetu, tudi z *National Geographic Society*, za katero je v jubilejnim letu pripravil nov zemljevid Slovenije.

Pomembno je leto 1998, ko je inštitut je pripravil več temeljnih geografskih del o Sloveniji, med njimi tudi regionalno monografijo Slovenija – pokrajine in ljudje, ki je doživela več ponatisov, in Geografski atlas Slovenije, prvi nacionalni atlas naše države.

Leta 2002 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o priključitvi Inštituta za geografijo h Geografskemu inštitutu Antona Melika ZRC SAZU.

Jubilejno leto 2005/2006 smo na inštitutu počastili delavno:

- z organizacijo 3. sestanka izvedenske delovne skupine Organizacije združenih narodov za zemljepisna imena v Ljubljani od 19. do 21. maja 2005,
- s soorganizacijo 1. mednarodno posvetovanje geografov Slovenije ter Bosne in Hercegovine Geografija in regionalno prestrukturiranje Slovenije ter Bosne in Hercegovine po letu 1991 v Ljubljani od 29. do 30. septembra 2005,
- in z izdajo dveh pomembnih publikacij: Atlanta, faksimila prvega svetovnega atlasa v slovenskem jeziku, in Geografskega terminološkega slovarja.

Praznovanje šestdesetletnega delovanja inštituta smo sklenili z organizacijo slovenskega geografskega kongresa 3. Melikovi geografski dnevi oziroma krajšo večerno slovesnostjo ob koncu kongresa.

Kljub številnim organizacijskim spremembam inštitut še vedno deluje v skladu s temeljnimi smernicami oziroma nalogami, zapisanimi v prvem statutu inštituta: vodenje in organiziranje geografskih raziskav v Sloveniji, razvijanje vseh vej geografije na temeljnem in aplikativnem področju s poudarkom na Sloveniji ter izdajanje različnih geografskih publikacij.

Drago Perko

Nagradi Avstrijskega geografskega društva

Dunaj, Avstrija, 20. 5. 2006

Avstrijsko geografsko društvo je 8. najstarejše geografsko združenje na svetu, saj deluje neprekinjeno že 150 let. Visok jubilej so obeležili z vrsto aktivnosti, ki so potekale med 18. in 20. majem. Med drugim so v palači Eschenbach pripravili znanstveni simpozij z naslovom Znanost, moč in prostor ter »Pomladno zabavo« v baročnem gradu Halbturn. Slednja je bila za nas še posebej pomembna, saj so na njej podelili nagrade društvom in posameznikom, zaslužnim za razvoj geografske vede in njeno uveljavitev v družbi. S častnim članstvom sta bila nagrajena Zveza geografskih društev Slovenije in dr. Anton Gosar. Omenjeni nagradi sta za našo stanovsko organizacijo in za kolega Gosarja še toliko žlahtnejši, če vemo, da so geografi s severne strani Alp do sedaj nagradili le enega Slovenca iz matične domovine. Leta 1956 je dr. Valter Bohinec postal dopisni član Avstrijskega geografskega društva.

ZGDS je prejela častno članstvo v zahvalo za njene posebne zasluge pri dolgoletnem in tesnem sodelovanju in pri izmenjavi predavateljev ter publikacij z Avstrijskim geografskim društvom ter avstrijskimi geografi.